

ANPC: Bancile au dreptul de a contesta procesele-verbale de constatare a contraventiei, drept de care acestia au înteles sa uzeze

Instantele nu judeca situatia de fapt a cauzelor, în etapa procesuala de solutionare a cererilor de suspendare, ci doar verifica daca sunt îndeplinite conditiile prevazute de Legea contenciosului administrativ, a afirmat directorul general al Autoritatii Nationale pentru Protectia Consumatorilor (ANPC), Paul Anghel, într-o postare pe Facebook.

ANPC a anuntat în luna mai ca a identificat practici comerciale înșelatoare cu privire la modul de calcul al ratelor la 11 banci de pe piata locala, acestea fiind sanctionate cu 550.000 de lei, iar pentru a putea restabili echilibrul contractual s-a propus emiterea unor noi grafice de rambursare.

Banci precum Alpha Bank, Raiffeisen Bank România, BRD au obtinut în instanta suspendarea ordinului emis de Autoritatea Nationala pentru Protectia Consumatorilor (ANPC) cu privire la modul de calcul al ratelor de credit.

"Operatorii economici financiar-bancari au dreptul prevazut de art. 31 din OG nr. 2/2001 de a contesta procesele-verbale de constatare a contraventiei într-un termen de 15 zile de la comunicare, drept de care acestia au înteles sa uzeze. De asemenea, fata de actele administrative emise, acestia (bancile - n. r.) au formulat cerere de suspendare a executarii masurilor prevazute în Ordinele presedintelui ANPC Horia Constantinescu (ori pâna la judecarea pe fond a cererii de anulare, ori pâna la solutionarea definitiva a acestora), iar instantele de judecata au admis aceste cereri si au mai formulat cerere de anulare a Ordinelor, cauze ce nu s-au solutionat pâna în acest moment", a precizat directorul general al ANPC.

El a explicat ca dosarele unde s-au solutionat cererile de suspendare prin admiterea acestora au avut în vedere doar faza procesuala a fondului, ANPC - Autoritatea Nationala pentru Protectia Consumatorilor având un termen de recurs de 5 zile de comunicare de care se va prevala.

"În aceasta etapa procesuala de solutionare a cererilor de suspendare, instantele nu judeca situatia de fapt a cauzelor, chiar Înalta Curte de Casatie si Justitie s-a pronuntat în acest sens, ci doar verifica daca sunt îndeplinite conditiile prevazute de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004. Din practica judiciara de la nivel institutional a reiesit un procent foarte mare de acte administrative suspendate pâna la solutionarea cererilor de anulare, acestea nefiind primele cauze prin care s-a dispus suspendarea, inclusiv Ordinul presedintelui ANPC Bogdan Pandelica aferent Raiffeisen Leaks a fost suspendat, însa ca urmare a solutionarii cererii de anulare instantele de judecata au dispus mentinerea actului administrativ, iar operatorul financiar-bancar a restituit aproximativ 25.000.000 de euro catre consumatori", a scris Anghel.

Potrivit acestuia, prin actele administrative emise trebuie sa se înțeleaga faptul ca operatorii economici trebuie sa aiba în vedere o mai buna informare a consumatorilor, înca din faza precontractuala, chiar daca utilizeaza FEIS (Fisa Europeana de Informatii Standardizate). De asemenea, trebuie sa expuna transparent riscurile consumatorilor la semnarea unui contract, dar si informatii cu privire la rambursarea unui credit, neexcluzând riscurile la care se supun contractând un credit cu o rata variabila în detrimentul unuia cu o rata fixa.

"Este de precizat si faptul ca indicele de referinta reprezinta media aritmetica a ratelor de dobânda zilnice atribuite tranzactiilor interbancare din trimestrul anterior, astfel ca operatorii financiari-bancari au atât cunostinta despre valorile acestuia, cât si putere de predictibilitate asupra acestuia", a punctat Paul Anghel.

Directorul general al ANPC a precizat ca, în momentul semnarii contractelor, consumatorii nu aveau cunostinta de fluctuatiile ce vor urma, acestia încadrându-se în gradul de îndatorare de 40% doar în momentul semnarii

contractului.

"În prezent niciun consumator ce a contractat un credit pe termen lung nu se mai încadrează, însă la data și ora semnării documentelor operatorii financiare bancare aveau cunoștința de fluctuațiile ce vor urma", a completat Anghel.

Potrivit acestuia, operatorii financiare nu au prezentat consumatorilor mai multe variante (la data și ora controlului neputând face dovada în acest sens). Astfel, aceștia au specificat o singură variantă eligibilă pentru încadrare, de altfel cea profitabilă pentru bănci, însă deși consumatorii se încadrau în momentul contractării pentru această variantă, după nici măcar un an aceștia depășeau gradul de îndatorare.

"De exemplu: consumatorii primesc o ofertă unde graficul de rambursare este cu o rată de maxim 2.000 de lei/lunar (aceștia fiind în cadrul gradului de îndatorare de 40%, după modificarea indicelui IRCC aceștia ajung la o rată de 2800 lei/lunar)", a explicat Paul Anghel.

În opinia sa, se impune ca operatorii economici să aibă în vedere gradul de inferioritate al consumatorilor, atât din punct de vedere al cunoștințelor în domeniu, cât și din punct de vedere financiar, creditarea să fie una responsabilă, iar informarea să fie completă și corectă.

Totodată, el a afirmat că s-a reținut prin documentele de control faptul că este "echitabil pentru consumator și în acord cu buna credință în semnarea contractelor este ca anuitatea constantă să fie formată din rata creditului descrescătoare și dobânda crescătoare".

"Teoretic, prin practica aceasta, operatorul economic și-a asigurat încasarea întregului capital în prima parte de executare a contractului de credit, lăsând de fapt tot riscul contractului în seama debitorului. Din constatările agenților se poate observa faptul că împrumutările se află în mod vadit într-o situație profund defavorabilă față de bănci, atât timp cât de la data contractării au trecut ani de zile, până în prezent, aceștia nici măcar nu au început să achite creditul, rambursând exclusiv dobânzi. De aceea, operatorul financiar-bancar trebuie să se conformeze în scopul refacerii echilibrului contractual între profesioniști și consumatori, urmând a opera o reasezare a prestațiilor contractuale, prin restructurarea ratei lunare într-o formulă echitabilă.", a notat Anghel.

El a subliniat că măsurile dispuse prin actul administrativ sunt pentru practicile comerciale înșelătoare identificate și vin în sprijinul consumatorilor.

Paul Anghel susține că "se impune emiterea unor noi grafice de rambursare, unde principalul creditului datorat să fie achitat de consumatori în rate egale pe întreaga perioadă de creditare în raport cu dobânda aferentă creditului, astfel încât consumatorii medii să poată beneficia de egalitatea dintre părțile contractului, dar și pentru existența echilibrului contractual, astfel încât consumatorii să ia o decizie de tranzacționare în cunoștința de cauză și de a anticipa orice cost sau metoda de calcul înșelător".

De asemenea, potrivit acestuia, se impune ca operatorul financiar-bancar să dispună refacerea echilibrului contractual în contractele sale în curs de desfășurare, urmând a opera o reasezare a prestațiilor contractuale, prin restructurarea ratei lunare într-o formulă echitabilă, astfel încât să se respecte prevederile de mai sus cu privire la stabilirea unor rate egale ale principalului datorat, oferindu-se consumatorilor posibilitatea de a opta, făcând dovada în acest sens.

Totodată, Paul Anghel a subliniat că, în vederea încheierii de noi contracte, băncile trebuie să prezinte în mod obligatoriu varianta de calcul cu rate egale de principal pe lângă celelalte tipuri de produse prezentate, astfel încât consumatorul mediu să fie informat în mod complet, corect și precis asupra deciziilor de tranzacționare pe care urmează să le adopte în cunoștința de cauză, asigurând dovada în acest sens pentru toate variantele prezentate.

"Operatorul financiar-bancar se va asigura de faptul ca nu se va depasi gradul de îndatorare initial al consumatorilor, atât pentru contractele în curs de desfasurare, cât si pentru contractele viitoare, iar în situatie contrara, se vor dispune de urgenta luarea de masuri pentru a veni în sprijinul acestora cu solutii optime, întrucât consumatorul se afla înca de la începutul contractului în pozitie de inferioritate atât financiara, cât si din punct de vedere al cunostintelor în domeniu", a mai scris Anghel.

De asemenea, Paul Anghel a precizat ca bancile trebuie sa comunice în scris consumatorilor si riscurile la care se supun pe întreaga durata a contractului si motivele legate de calificarea acestora la oricare dintre variante produselor financiare."

"Nu este o problema doar de aritmetica cum fals s-a lasat sa se înțeleaga, ci este o problema de dezechilibru contractual de manipulare în interesul unei parti!", a mai scris directorul general al ANPC.

Cele 11 banci sanctionate de ANPC cu 550.000 de lei sunt: ING Bank, First Bank, Credite Europe Bank, OTP Bank, Alpha Bank, Banca Transilvania, Raiffeisen Bank, BCR, Patria Bank, Unicredit Bank, BRD Groupe Societe Generale.

"ANPC a identificat practici comerciale înselatoare savârsite de catre operatorii economici financiari bancari cu privire la modul de calcul al ratelor, prin faptul ca pe graficul de rambursare rata era compusa, în primii ani, 25% principal si 75% dobânda. Prin aceasta modalitate de calcul, consumatorii plateau, de fapt, preponderent dobânda. Pentru a putea restabili echilibrul contractual, pe lângă sanctiunea contraventionala, respectiv 11 amenzi în valoare de 550.000 lei, comisarii ANPC au propus masura de emitere a unor noi grafice de rambursare, atât pentru creditele aflate în curs, cât si pentru cele viitoare, unde principalul creditului datorat sa fie achitat de catre consumatori în rate egale, pe întreaga perioada de creditare, în raport cu dobânda aferenta creditului", a declarat pentru AGERPRES directorul general al ANPC, Paul Anghel.

Ulterior, ANPC a anuntat ca a încheiat verificarile la alti opt operatori economici financiari bancari care activeaza pe teritoriul României, carora le-a aplicat amenzi în valoare de 400.000 lei.

Cele opt banci sanctionate sunt Exim Bank, Procredit Bank, Intesa Sanpaolo, Techventures Bank (fosta Banca Comerciala Feroviara), Libra Bank, CEC Bank, Garanti Bank si Vista Bank.